

hvad de have sagt til mig; muligt, at de heller ikke have været aldeles uimodtagelige for, hvad jeg kunde sige dem. Jeg betragter dette Parti som et Ferment i vor Følkets Kirke, en Vækkelse blandt vor Følkets Præster, en Vækkelse, som jeg ikke turde ønske borte. Hvis nogen Mand af denne kirkelige Anskuelse kom til min Kirke, fordi nogen af mine Sognesfolk havde taget ham til Sjælesørger, saa vilde jeg gjerne modtage ham i mit Hus som Broder, og uden Tvivl gaae hen for at høre ham. Jeg er ogsaa vis paa, at han vilde agte Gæstens hellige Pligt og ikke beskæmme, ikke saare mig der, hvor min sædvanlige Virksomhed er. Jeg vil altsaa slet ikke frygte denne Samvirken, jeg vil ikke tænke som saa: Lad os beholde den No, som bevirktes ved, at der i enhver Kirke kun er Een, der tør tage Ordet, og at der ikke paa en Sognedag tør komme en anden Præst, for der at høre sin Røst og udføre kirkelige Handlinger. Jeg troer ikke, at man bør sætte Parochiet over Følkets Kirken i det Hele, jeg troer ikke, at man bør sætte Præstens Personlighed og No over, hvad der er det Gavnligste til sand Ophbyggelse. Der var engang i den korinthiske Kirke Nogle, der hældede til Paulus, Andre til Apollos og Andre til Kephas; skulde man saa, for at staffe No tilveie — thi der var virkelig nogen Uro i den Anledning — have deelt Byen i 3 Qvarterer og tildeelt Paulus, Apollos og Kephas hver sit Qvarter? Mon man derved vilde have gjort, hvad der var det Bedste for den kristelige Kirke? Nei! Lad kun Præsten fornægte sig selv, lad kun en anden Forkynders Røst komme til at høre sig, hvor det levende begjæres; det vil lede til den sande Ophbyggelse. — Kun endnu en ganske lille personlig Bemærkning. Jeg har aldrig hørt det Tilfælde, at nogen af mine Sognesfolk har sagt sig løs fra mig, jeg har aldrig modtaget under min Sjælesorg noget Medlem, der hørte til et fremmed Sogn, og jeg ønsker heller ikke, at nogen af Delene skal blive Tilfældet for Fremtiden. Jeg er altsaa personlig aldeles uinteresseret i denne Sag. Det gjør mig ondt, naar jeg, som jeg formoder, i denne Sag kommer til at stille mig imod Mænd, som jeg høiagter, og som jeg ellers betragter det som en Gæve at kunne slutte mig til; men hvor der

har dannet sig en fast og klar Overbeviisning, maae Partihensyn vige. Mit Haab er derfor, at vi foreløbigt gaae ind paa Sagen, men ikke søge at føre den igjennem denne Gang, for at den ved vor næste Sammenkomst, bedre overveiet, naar alle de berettigede Røster desangaaende ere hørte, kan finde sin Afgjørelse; jeg troer, at De, mine Herrer, ville have erkjendt, at dette Raad ikke kommer fra en Tjende af Sagen, men fra en Ven af den.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet: Den ærede Taler, som nu satte sig, gjorde opmærksom paa, at Vedkommende, der havde løst Sognebaand, maatte enten være berettiget til at faae de kirkelige Handlinger udførte i sin egen Kirke eller i den, til hvis Præst han havde sluttet sig; han gjorde fremdeles opmærksom paa, at det fremgik utvivlsomt af Loven af 4de April 1855, at den sidstnævnte Ret maatte tilkomme Vedkommende; hvilken Anskuelse jeg aldeles skal tiltræde. Jeg anseer det for, om ikke udtrykkelig udtalt i Loven, saa dog følgende af de Grundsætninger, hvorpaa den hviler, at Den, der slutter sig til en anden Præst, tillige slutter sig til hans Menighed og altsaa maa have Ret til at komme i dennes Kirke og der at faae de kirkelige Handlinger udførte. Spørgsmaalet er da, om vi nu efter saa saa Lars Forløb skulle søge at faae denne Grundsætning forandret eller modificeret. Den ærede Taler har udtalt mange smukke og rigtige theoretiske Bemærkninger — det skal jeg ikke modsig. Men som den, der kjender Administrationen, siger jeg, at der ingen Trang er til denne Lov; der foreligger ingen Vanskeligheder, som gjøre det ønskeligt, at en saadan Lov kommer ud, og derfor er det, at jeg mener, at man ikke skal gaae ind paa den. Jeg antager, at det saare ofte er Tilfældet, at en Præst kommer i en fremmed Kirke og der udfører kirkelige Handlinger, og der er fra Ministeriets Side aldrig Noget at erindre derimod, forsaavidt den geistlige Overøvrighed ikke finder Betænkelighed derved. Det er kun, naar den geistlige Foresatte finder Betænkelighed ved, at Benyttelsen af Loven af 4de April 1855 antager en saadan Charakter, naar den i et saadant Tilfælde ikke finder det ønskeligt at